

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Tað er mest henda stóra skatt,
ið menn vilja hava fatur á.

Eitt amerikansk felag hevur
nú funnið upp eina lampu, ið
kann brenna í 50 tímar á 90
metra dýpi. Við 12 slíkum
lampum halda teir tað eydnast
at finna á skattin.

Men nú er spurningurin, um
tað finnst á damparin, ið bæði
kann hava fliytt seg og verða
sokkin í sandin olli hesi 14 árini,
hann hevur ligið við botnin.

Indien kræver Uafhængighed.

**Enighed mellem de politiske
Partier.**

Den aarlige Samling i den indiske
Nationalkongres, der over en afgøren-
de Indflydelse paa den Indiske Poli-
tik, er i disse Dage afsluttet under
Martialis Nehrus Forsæde. Den vigtig-
ste Beslutning, Kongressen har taget,
blev foreslaaet af Ghandi og støttet
af Iyengar, der ellers har staaet i
Opposition til Majoriteten.

Beslutningen falder i tre Afsnit. Det
første erklærer ufuldstændig Afhæn-
gighed som det politiske Maal for
det indiske Folk og fremstiller fuld-
stændig Løsrivelse fra England som
en ubetinget Nødvendighed for at
naa dette Maal.

I det andet Afsnit fastslaas dermed
Indiens Beredvilighed til at under-
ordne sig det engelske Imperium paa
Betingelse af, at det bliver en selv-
styrende Dominion som Canada, og
det tilmed i Løbet af et Aar.

Tredie Del fastslaar, hvad Kongres-
sen forstaaer ved en Dominion.

Resolutionen ender med en Advar-
sel til den engelske Regering. Skulde
England ikke opfylde disse beskedne
Krav, saa ser Indien deri en Berettigelse
for atter at vække »non cooperation«
Bewægelsen, det vil sige Vægring ved
Samarbejde om Reformplaner, og det
vil denne Gang ske i Forbindelse
med Skattenægtelse eller andre Ting,
som Indien kan gribe til for at naa
sit Maal.

I en anden Beslutning gives Ret-
ningslinier for Kongresspolitikens
kurs. Allerede i Aaret 1922 havde
Kongressen afsat »Swavaje« som sit
Maal uden nærmere at præcisere,
hvad der skulde forstås derved. I
»non cooperation«-Programmet siger
Kongressen dermed tydeligt og klart,
at den ikke mere har Tillid til de
engelske Partier og det engelske Par-
lament. Den bekendtgør, at den nu
selv vil tage Indiens Redning i sine
Hænder uden Hensyn til, hvad Par-
lamentet maatte mene.

Paa Madraskongressen foresloges
Indiens fuldstændige Uafhængighed
som politisk Maal. I 1927 paa Kon-
gressen i Dehli blev dette bekræftet.
Ansvar for tilkomme dengang hoved-
sagelig Iyengar og den unge Nehru,
Gaverhalae — begge grundede senere,
da Swajarismen ikke synes dem yder-
ligtgaaende nok, et nyt Parti under
Navnet »Den indiske Uafhængigheds-
liga«.

Saa meget mere forbausende er
det, at Iyengar, den ubestikkelige
Opponent mod Forbindelsen med
England har medundertegnet den ny-
este Beslutning.

Dette kan forklares ved Hen-
visning til et politisk Dokument af
historisk Betydning, den saakaldte
»Nehru-Rapporte«, et Forslag til en
Dominionforfatning for Indien, saa-
ledes som alle indiske Partier, uden
Hensyn til indrepolitisk Orientering,
ønsker det. For et Par Maaneder
siden er der nemlig blevet gjort et

Forsøg paa at samle alle de splittede
indiske Partier under en Hat; en
Komité med Nehru senior som Præ-
sident opstillede Indiens Minimalfor-
dringer, og de fik enstemmig Tilslut-
ning i hele Landet.

Denne Koalition af de mest yder-
liggaaende Elementer har offentlig-
gjort et Memorandum, den saakaldte
Nehru-Rapport, der har fundet livlig
Tilslutning i alle Befolkningsskred.

Det var utænkeligt at Kongressen
skulde tage Afstand fra dette Doku-
ment, der var et Arbejde af en af de
mest fremragende Delegerede.

Paa den ene Side repræsenterede
Forfatningsforslaget den samlede of-
fentlige Mening, men kunde i sine
Fordringer ikke gaa saa vidt som
Kongressen. Paa den anden Side
kunde Kongressen, der før havde
krævet fuld Uafhængighed, ikke plud-
selig erklære sig tilfreds med at blive
en Dominion, hvilket er Ledetanken
i Nehru-Rapporten.

I denne vanskelige Situation fandt
Ghandi en Udvej. Han lod ikke
Kongressen tage Afstand fra Nehru-
Rapporten, men med skarp Under-
stregning af, hvad der er Indiens
egentlige Maal, lod han i hæftige
Ord England vide, at hvis Kravet
om Indiens Løsrivelse om 12 Maane-
der staaar paa Dagsordenen, saa er
det England, ikke Indien, som bærer
Ansaret derfor.

Ogsaa paa et andet Omraade har
Kongressamlingen virket afklarende,
nemlig med Hensyn til den Rolle,
Socialismen i Dag spiller i indisk
Politik.

Kongressen er ikke selv en officiel
socialistisk Institution, men den
kommer i stadig højere Grad ind i
en socialistisk Indflydelsessære. Det
ene Medlem efter det andet erklærede,
at en indisk Republik ikke var nok,
der maatte en socialistisk Republik
til. Ogsaa Fagforeningskongressen har
forlangt en socialistisk Regering og
Socialisering.

10 % Udbytte.

Efter hvad der meddeles, har
Bestyrelsen for »Det færøske
Hvalfangerselskab« (Kapt. Einar
Mikkelsen & Co.) vedtaget at
udbetale et Udbytte paa 10 %.

Maaske har Regeringen af-
ventet Resultatet af Kaptajn
Einar Mikkelsens Hvalfangst-
Forsøg ved Færøerne, før den
har ment sig overbevist om at
ikke at lobe nogen Risiko
ved at yde Laan til det Inter-
essentskab, der vilde drive
Hvalfangst fra Gjánoyri.

Ministeriet tog i Fjor et An-
dragende fra Færinger under
velvillig Overvejelse, da det
lod sig gøre at foreholde An-
dragerne, at deres Andragende
var for sent indkommet til Rege-
ringen.

I Aar har den »velvillige«
Regering baade kort og tydeligt
svaret, at Andragendet ikke kan
efterkommes.

Mon ikke Resultatet fra Einar
Mikkelsens Fangst og Partha-
vernes Udbytte 10 %, vil kunne
formaa at bringe Regeringen til
Forstaelse?

Men man har oplevet saa
meget under det nuværende
Regime, at det kan være et
Spørgsmaal, om D'Herr over-
bevises.

Men Tallene taler for sig, det
kommer man ikke udenom.

Et Fremstød mod Grønlands lukkede Døre.

Foreningen »Det ny Grønland« vil
have fri Adgang til Grønland for
danske Borgere. — En Henvæn-
delse til Indenrigsministeren. —
Planen om en stor Selskabsrejse
til Grønland.

Foreningen »Det ny Grøn-
land«, hvis Formand er Inspek-
tor O. Bendixen, og i hvis Be-
styrelse bl. a. sidder Kaptajn
Godfred Hansen, Forfatteren
Harry Søjberg, Professor Berlin
og flere andre, har besluttet sig
at tage et Arbejde op for at faa
Dorene til Grønland aabnede
»paa Klem«, som Bendixen for-
leden udtrykte det. Som be-
kendt er det Grønlands Styrelse
og Indenrigsministeriet, der for
Tiden afgr, hvem der kan faa
Lov til at besøge Grønland.

I en officiel Henvendelse til
Indenrigsministeriet fra Fore-
ningen hedder det bl. a.:

»At Grønland i en ikke fjern
Fremtid maa opføre at henligge
som et lukket Land, er der nu
forlængst Enighed om fra alle
Sider, baade fra dansk og fra
indfødt grønlandsk Side. Kun
om det nærmere Tidspunkt,
hvor Landet helt eller delvis
bør aabnes baade for fri Ind-
vandring og frit Handelssam-
kvem, er der endnu Uenighed.
Tiden maa derfor ihvertfald nu
være inde, til at bryde med det
nugældende strenge Forbud
mod overhovedet uden særlig
Tilladelse blot at faa Adgang til
at besøge og bese Landet«.

Foreningen gør i Henvendel-
sen nærmere Rede for, at der
ikke mere kan være nogen
Fare for Grønlands Befolkning
ved at aabne Adgangen for dan-
ske Statsborgere, og andrager
om, at de nuværende Regler
for Grønland ændres saaledes,
at der fremtidig reserveres nogle
Pladser i hvert af Styrelsens
Skibe for Folk, der — naturlig-
vis mod Betaling af Sundheds-
attest — kunde have Lyst til at
beregse Grønland uden at der
skulde udkræves særlig Indrej-
selstilladelse fra Ministeriet.

En stor anlagt Selskabsrejse til Grønland.

Endvidere andrager Foren-
ingen om at faa Lov til at starte
en større Selskabsrejse til Grøn-
land i Sommer med eget Skib.
Rejsen skulde ledes af Mænd,
der er fuldt fortrolige med grøn-
landske Forhold, og man mener,
at en saadan Rejse vil kunne
give et virkeligt Udbytte og
være en stor Oplevelse baade
for Rejsedeltagerne og for Grøn-
lænderne.

Spørringen af Grønland er blevet en Hemska paa Udviklingen.

Foreningens Formand, Hr.
Bendixen, har siden forelagt
denne Henvendelse for Pressen,
idet han samtidig gjorde næ-
rmere Rede for Foreningens
Hensigter.

Det var rimeligt i gamle
Dage, at Grønland var lukket,
udtalte han, men Forholdene er
nu helt forandrede og Spørrin-
gen er nærmest blevet en Hems-
ka paa Udviklingen. Det er
derfor urimeligt, at det stadig-
væk er vanskeligere for en
dansk Statsborger at komme til
Grønland, end for en Kamel at
slippe gennem et Naaleøj. Na-
vnlig Sydgrønlanderne er i
den senere Tid blevet tvunget
til at ernære sig ved mere mo-
derne Erhverv som Fiskeri og

Faareavl, og er derved kommet
til at leve paa mere europæisk
Vis. Derfor vil det ikke gøre
nogen Skade, men langt snarere
Gavn, om man lettede Adgan-
gen til Landet.

Kaptajn Godfred Hansen om den store Grønlandsrejse.

Ogsaa den kendte Polarfor-
sker, Kommandørkaptajn God-
fred Hansen udtalte sig om
Nødvendigheden af at aabne
Adgangen til Grønland.

Hvis Grønlands Torneros-
sesøvn skal fortsættes, vil der
engang komme en Opvaagnen,
som ikke vil være til Gavn
for hverken Grønlandere eller
Danske. Vi banker nu paa den
lukkede Dør til Grønland, og
det er vort Haab, at Bankin-
gen maa høres. Der maa aab-
nes for det frugtbare Initiativ
der skal bringe Landet frem, og
det, der skal vokse deroppe,
skal saas i Tide.

Om den planlagte Selskabs-
rejse oplyste Kaptajn Godfred
Hansen, at man havde tænkt
at leje en Damper, der kunde
tage f. Eks. 150 Passagerer.
Turen var beregnet til at vare
5 a 6 Uger og skulde gaa bl. a.
til Julianehaab, hvor man skulde
se de Steder, hvor de gamle
Nordboer holdt til, og Kryolit-
bruddene. Derefter til Jacobs-
havn for at faa et Indtryk af
Nordgrønland og til et eller to
Udsteder, hvor et mere primi-
tivt Liv leves. Programmet var
dog ikke endelig fastlagt. Prisen
for Prisen for Turen vilde
komme til at ligge mellem
7—8—900 Kr.

Foreløbig afgang Planen dog
af, om man fik Tilladelse og
kunde faa et passende Skib.

Havnin á hala.

Lag: I alle de Riger og Lande.

So lítið er til av tí illa,
ið uttannum okkum er,
sum ei seg til Foroyar kann villa
og skaða kann gera her.

So var tá ið tíðindi struku,
at nú var hon byrjað sitt
smittsemi, spanska sjúkan
seg breiddi um land so vitt.

So sjáldan vit eru fyrstir,
men hesa ferð komu vit við,
og »officielt«: tann ið gístur
i Foroyum, skal krógvast i frið.

Til Vágs var ein trolari komin,
og skjótt var vantlukkan leys,
av »sponsku« nú nógv vóru nomin,
hin friski i kúlda geys.

Men okkara visu fedrar,
skjótt finna teir upp ráð:
nú fólk mangar hundráð metrar
Vágsbygd má halda seg frá.

Men ikki er tað nóg mikið,
tað kann stundum henda alt,
og Suðuroy frá Foroyum var tikin,
ti Foroyar at redda tað galt.

Nú skal verða eftiransað,
so sjúkan ei spreiddur seg meir,
og fólk verða beind i skansa,
tá Tinganes ei rámar fleir.

I nýttjandhundráð, niggju og tjúgu,
i fremstu bygd er alt so rangt,
at teir, ið ár tá sand her báðu,
væl ivaleyst vóru so langt.

Ja, høvdið, ið vera skuldi
av bygdam i landinum,
ei betri seg varða skuldi
móti vantlukku standinum.

Tað hevði væl mangur forsvarið,
at her ei var sóttvarnarstáð,
men so er her framvegis verið
— alt gongur i gamla lag.

Brúsi.

Militær-Oprøret i Spanien.

Paris.

Om det spanske Militæroprør
telegraferes:

Ifølge Efterretninger, som er
kommet Regeringen i Hænde,
var der i hele Spanien planlagt
en omfangsrig militær Sammen-
sværgelse mod Diktaturet. De
Revolutionæres Forsøg er imid-
lertid strandet. Kun i Ciudad
Real lykkedes det dem at ind-
tage Gendarmerikasernen og at
besætte de offentlige Bygninger.
Nærmere Efterretninger savnes.
Heller ikke Regeringen ved
mere, da alle Telefon- og Tele-
grafforbindelser med Ciudad
Real er afbrudt. Kun saa me-
get er rygtedes, at de Revolutio-
nære har kørt Kanoner op.

Regeringen var i Stand til at
meddele, at der herskede abso-
lut Ro i hele det øvrige Land,
og der var truffet Foranstalt-
ninger til at undertrykke Op-
standen inden Nationalforsam-
lingen skiltes om tre Dage. Der
vilde blive anvendt afskræk-
kende Midler.

Primo de Riveras Havn. De første Dødsdomme afsagt.

Efter hvad der meddeles fra
Madrid har Krigsretten i Ciudad
Real afsagt Dødsdom over tre
højstaaende Officerer. Dom-
men vil dog blive indanket for
en civil Domstol. Processen
mod de oprørske Artillerister
vil være flere Dage, idet der
skal afhøres 80 Ofdcere og 200
Soldater.

Lovrigt meddeles at, Arresta-
tionen af den tidligere Minister-
præsident Guerra, der er Leder
af det konservativ-liberale Par-
ti, har vakt den største Harm
mod Diktatoren i vide Kredse.
Det menes, at der fra National-
forsamlingen vil blive rettet en
Appel til Kongen om at faa
Guerra fri.

Kaptajnen paa en Krydsr i
Cartagena er arresteret, mis-
tænkt for at have haft Forbin-
delse med Oprørerne.

Lithauen i Oprør. Woldemaras arresteret!

Berlin.

»Vorwärts« bragte fornylig et
opsigtsvækkende Telegram fra
Warschau, i hvilket det medde-
les, at Diktatoren Woldemaras,
der i August 1926 styrtede den
legitime lithauiske Regering og
opkastede sig til Diktator, er
blevet styrtet ved et Militærkup
af den tidligere Generalstabs-
chef Plechahenius.

I Følge »Vorwärts« Medde-
lelse er Kuppet gaaet meget
dramatisk for sig. Plechahenius,
der havde hjulpet Woldemaras
til Magten i 1926, var for et
Par Dage siden blevet afsked-
iget, og en ny Generalstabschef
udnævnt. I Formiddags havde
Plechahenius sammen med 16
andre Officerer givet Møde hos
Woldemaras og forlangt den
gamle Forfatning genindført,
samt at der blev sluttet en Fred
med Polen om Wilna og havde
stillet forskellige andre Krav.

Diktatoren Woldemaras lod,
som om han gik ind paa deres
Fordringer, men da Deputatio-
nen vilde forlade Bygningen,
blev den arresteret.

Dette vakte voldsom Opsigt
blandt samtlige Officerer i
Kowno, og kort efter blev der
stillet Krav om Løsladelse af de
arresterede. Denne Bevægelse
resulterede i Følge »Vorwärts«
Telegram i, at Woldemaras blev
arresteret. K.